

Rekenkundige winst door concurrentie kenmerkt zich door de volgende uitspraak: 'Making money while others sleep'. Vroeg of laat krijgt de samenleving echter de rekening gepresenteerd.

Voorbeeld IX Nadelen afwentelen

Toen de Japanse fabrikanten hun just-in-time technieken ontwikkelden, zagen ze tot hun grote vreugde dat de kosten van opslag terugliepen omdat de voorraden nu in de praktijk lagen opgeslagen in de voertuigen waarmee ze naar de fabriek werden vervoerd. Maar de snelwegen rond de grote steden raakten al spoedig verstoep door die vrachtwagens, waardoor het leven voor de gewone burger verder verarmde en er meer en betere wegen nodig waren, die door de bevolking moesten worden betaald. De fabrikanten hadden de kosten voor hun verbeteringen op het grote publiek afgewenteld⁹

Bedrijven doen logischerwijs alles om de papieren winst veilig te stellen. Het is de politiek-economische *kip met de gouden eieren* die ervoor zorgt dat aandeelhouders, politici, ambtenaren, werkgevers en werknemers 'tevreden' huiswaarts keren. Hierdoor creëren we een papieren 'werkelijkheid' die een eigen leven gaat leiden tegen de samenleving.

Voorbeeld X

Bedrijven zoals Mercedes en BMW betalen allang geen belasting meer. Het is een simpele truc: de bedrijven maken (op het geduldige papier) alleen nog winst in landen met een voor hen optimaal belastingklimaat; in andere landen worden alleen de kosten berekend. De subsidies worden betaald door de murw gemaakte regeringen, die de banen van hun kiezers zeker willen stellen. Volgens de Frankfurter Rundschau van 27 maart 1996 ziet het plaatje voor BMW er als volgt uit: in 1988 betaalde het bedrijf tweehonderdzeventig miljoen belasting, in 1992 vijftien miljoen en in 1993 helemaal niets, ondanks stijgende winsten. Op grond van de verliezen in eigen land kreeg het bedrijf zelfs zestien miljoen cadeau. De Duitse bedrijven exporteren aanmerkelijk meer winst dan arbeidsplaatsen. Op die manier wist BMW in korte tijd ongeveer een half miljard te besparen, ten koste van de staat. Het is interessant dat de 'Beiers' naar eigen zeggen bijna eenderde van hun winst hebben behaald in hun Belgische vestiging, waar ze nog nooit één auto hebben geproduceerd. Dat heeft te maken met de fiscale voordelen die België biedt. En helaas is de Beierse autofabrikant wat dat betreft geen uitzondering. Mercedes, Siemens, de banken en talloze andere bedrijven doen precies hetzelfde en zouden 'dom' zijn als ze dit niet deden. De managers van Mercedes gingen er met de hoofdprijs vandoor toen ze alleen al in 1993 tweehonderdvijftig miljoen Euro opstreken, en dat in een jaar waarin het bedrijf in Duitsland totaal geen belasting afdroeg. Het bedrijf kon met zijn onderzoeksresultaten echter overal ter wereld doen wat het wilde.